

Sygn. akt II USK 210/21

POSTANOWIENIE

Dnia 18 sierpnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bohdan Bieniek

w sprawie z wniosku S. S.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddziałowi w W.
o emeryturę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 18 sierpnia 2021 r.,
skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 15 stycznia 2020 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...), wyrokiem z dnia 15 stycznia 2020 r., oddalił apelację organu rentowego od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 5 kwietnia 2018 r., mocą którego zmieniono decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, [...] Oddział w W. z dnia 18 października 2017 r. i przyznano S.S. prawo do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych.

Wyrok Sądu Apelacyjnego zaskarżył skargą kasacyjną w całości pełnomocnik organu rentowego. We wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania powołał się na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne dotyczące dopuszczalności zaliczenia do czasu pracy w szczególnych warunkach okresu zasadniczej służby wojskowej po dniu 31 sierpnia 1979 r. W ocenie skarżącego, dotychczasowe wypowiedzi Sądu Najwyższego (*vide* uchwały: z dnia 16 października 2013 r., II UZP 6/13 OSNP 2014 nr 3, poz. 42; z dnia 2 lipca 2015 r.,

III UZP 4/15, OSNP 2015 nr 12, poz. 164) dotyczyły innego okresu pełnienia służby wojskowej niż jej okres w przypadku odwołującego się, który przypadał po dniu 31 sierpnia 1979 r. (od 3 maja 1984 r. do 26 kwietnia 1985 r.).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie może być przyjęta do rozpoznania, gdyż pozwany nie wykazał przesłanek odpowiadających podstawie z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Z istotnym zagadnieniem prawnym mamy do czynienia, gdy przedstawiony problem prawny nie został jeszcze rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy lub kiedy istnieją rozbieżne poglądy w tym zakresie, wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruujących to zagadnienie. Po drugie, musi to być zagadnienie dotyczące wykładni przepisów prawa, których wyjaśnienie ma nie tylko znaczenie dla rozstrzygnięcia konkretnej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Po trzecie, skarżący powinien sformułować problem prawny, określić przepisy prawa i wskazać argumenty, które prowadzą do rozbieżnych ocen i po czwarte przeprowadzić stosowny wywód prawny, zbieżny do pytania prawnego, o którym mowa w art. 390 k.p.c., tak by uchwycić istotę i wagę formułowanego problemu.

Dopiero łączne spełnienie powyższych warunków otwiera drogę do stwierdzenia, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 10 września 2014 r., I CSK 729/13, LEX nr 1532950; z dnia 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14, LEX nr 1622307; z dnia 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01, LEX nr 52571; z dnia 21 maja 2013 r., IV CSK 53/13, LEX nr 1375467; z dnia 26 stycznia 2012 r., I PK 124/11, LEX nr 1215465; z dnia 23 marca 2012 r., II PK 284/11, LEX nr 1214575; z dnia 19 marca 2012 r., II PK 293/11, LEX nr 1214577; z dnia 24 lutego 2005 r., III PK 6/05, LEX nr 513003).

Analiza wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienia wskazuje, że skarżący nie wykazał istotnych komponentów w kierunku występowania w sprawie istotnego zagadnienia prawnego. Służby wojskowej nie można ujmować tylko temporalnie, jak chce to wykazać skarżący.

Jeśli już w tej materii chciałby szerzej przedstawić sporne elementy (a konstrukcja istotnego zagadnienia prawnego tego wymaga), to winien także przytoczyć wnioski wynikające z uchwały Sądu Najwyższego z dnia 14 lipca 2016 r., III UZP 9/16 (OSNP 2017 nr 2, poz. 20), by w ten sposób stworzyć ramy do udzielenia odpowiedzi na kolejne pytanie prawne. Niemniej w celu zbudowania istotnego zagadnienia prawnego nie jest wystarczające odwołanie się do poglądów judykatury i zamknięcie wątpliwości w stwierdzeniu, że co do okresu pełnienia służby wojskowej od 1979 r. nie wypowiadał się Sąd Najwyższy. Przecież nie na każdym polu taka wypowiedź powinna mieć miejsce, zwłaszcza gdy dokonana wykładnia prawa przez sąd powszechny (tu Sąd Apelacyjny) uwzględnia dorobek orzeczniczy i poszerza standard ochrony w zgodzie z aksjologią tego zagadnienia. Dodatkowo należy założyć, że przytoczone przez skarżącego uchwały i wyroki Sądu Najwyższego dają czytelny obraz wpływu służby wojskowej na uprawnienia emerytalne ubezpieczonych. dopełnieniem tych stanowisk jest także uchwała III UZP 9/16. Oczywiście dany judykat dotyczył także innego okresu, bo czasu po 1984 r. i odwoływał się do art. 125 ust. 1 ustawy o powszechnym obowiązku obrony w brzmieniu ustalonym od dnia 11 lutego 1984 r. (jednolity tekst: Dz.U. z 1984 r. Nr 7, poz. 31). W myśl tego przepisu, pracownikowi, który w ciągu trzydziestu dni od zwolnienia z zasadniczej lub okresowej służby wojskowej podjął pracę, czas odbywania służby wojskowej wlicza się do okresu zatrudnienia w zakładzie pracy, w którym podjął pracę, w zakresie wszelkich uprawnień wynikających z Kodeksu pracy oraz przepisów szczególnych. Oznacza to, że wliczenie okresu służby wojskowej do okresu zatrudnienia w zakładzie pracy, w którym pracownik podjął pracę w ciągu trzydziestu dni od zwolnienia ze służby, dotyczy nie tylko uprawnień prawno-pracowniczych, wynikających z przepisów Kodeksu pracy, ale także wszelkich innych uprawnień wynikających z przepisów szczególnych. Nie ma przy tym żadnego powodu, aby twierdzić, że powołana regulacja odnosi się tylko do wybranych przepisów szczególnych, a nie odnosi się do emerytur w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Nadto w omawianej uchwale odwołano się do dorobku Sądu Najwyższego sformułowanego na tle spraw, w których przedmiotem sporu była kwestia zaliczenia zasadniczej służby wojskowej do okresów uprawniających do

emerytur w obniżonym wieku emerytalnym (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 6 kwietnia 2006 r., III UK 5/06, OSNP 2007 nr 7-8, poz. 108; z dnia 9 marca 2009 r., I UK 333/09, LEX nr 585739; z dnia 22 października 2009 r., I UK 136/09, OSP 2011 nr 1, poz. 6 z aprobowaną glosą I. Sierockiej oraz I UK 126/09, OSNP 2011 nr 7-8, poz. 112). Na tym tle istnieje jednolita reguła, że okres służby wojskowej traktuje się jako okres równorzędny z rzeczywistym wykonywaniem zatrudnienia w ramach stosunku pracy (art. 301 k.p.). Okres takiej służby jest zatem okresem zaliczanym do pracowniczego stażu zatrudnienia i od chwili tego zaliczenia stanowi z nim jedność oraz dzieli w przyszłości jego los. Problem wliczenia okresu zasadniczej służby wojskowej do okresu zatrudnienia powinien być rozstrzygnięty na podstawie przepisów obowiązujących w dacie podjęcia zatrudnienia po zakończeniu służby wojskowej. Z przyczyn wcześniej już podnoszonych nie ma bowiem jakichkolwiek powodów do odmiennego traktowania tych sytuacji, skoro zgodnie z art. 120 ust. 1 ustawy o powszechnym obowiązku obrony, czas odbywania zasadniczej służby wojskowej wlicza się do okresu zatrudnienia w zakresie wszelkich uprawnień wynikających, zarówno z Kodeksu pracy, jak i przepisów szczególnych. Tego rodzaju spojrzenie pozostaje w zgodzie z wartościami konstytucyjnymi (art. 2, 32 ust. 1 i 2 oraz art. 85 Konstytucji).

Summa summarum, skarżący nie wykazał potrzeby rozpoznania skargi kasacyjnej w oparciu o art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Dlatego też Sąd Najwyższy orzekł z mocy art. 398⁹ § 2 k.p.c.